Oprávnenosť výdavkov

1. Riadiaca dokumentácia k oprávnenosti výdavkov

Žiadateľ/prijímateľ, ako aj partner/-i žiadateľa (ak relevantné), sú povinní riadiť sa pravidlami oprávnenosti výdavkov stanovenými v legislatíve EÚ[1] a SR a riadiacej dokumentácii P SK pre programové obdobie 2021 - 2027.

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov a základné informácie k zjednodušenému vykazovaniu výdavkov (ďalej aj „ZVV“) sú definované v aktuálne platnej verzii dokumentu ***Rámec implementácie fondov***.

Základné a jednotné pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov, pravidlá dokladovania oprávnených výdavkov, základné pravidlá pre ZVV a overovanie hospodárnosti výdavkov sú definované v aktuálne platnej verzii dokumentu ***Príručka k oprávnenosti výdavkov*** (ďalej len „*Príručka k OV*“). Súčasťou *Príručky k OV* sú aj jej prílohy definujúce kategórie nepriamych výdavkov, číselník skupín výdavkov a postupy overovania hospodárnosti výdavkov.

Okrem pravidiel stanovených v menovaných dokumentoch platia pre túto výzvu pravidlá oprávnenosti výdavkov vymedzené v tejto prílohe výzvy.

2. Členenie a vykazovanie výdavkov

Členenie výdavkov

V rámci tejto výzvy sa oprávnené výdavky členia na priame a nepriame výdavky. Platí pritom, že všetky nižšie uvedené typy oprávnených výdavkov sa členia medzi priame výdavky **okrem tých**, ktoré sa zaraďujú do skupiny výdavkov *907 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa článku 54 písm. a) NSU* a členia sa medzi nepriame výdavky. Príslušné členenie oprávnených výdavkov sa uvádza aj v *Podrobnom rozpočte projektu* (súčasť prílohy č. 7 ŽoNFP - *Podporná dokumentácia k oprávnenosti výdavkov*).

Vykazovanie výdavkov

V tejto výzve sa aplikuje **reálne vykazovanie priamych výdavkov** a **zjednodušené vykazovanie nepriamych výdavkov** formou **paušálnej sadzby** (ďalej aj „PS“) **na nepriame výdavky** podľa čl. 54 písm. a) NSU.

Žiadateľ, ako aj partner/-i žiadateľa (ak relevantné), sú povinní aplikovať uvedenú PS v predkladanej ŽoNFP, vrátane *Podrobného rozpočtu projektu*. Kombinácia uvedenej PS s inou formou ZVV (v zmysle NSU) nie je v rámci jednej a tej istej ŽoNFP prípustná.

PS na nepriame výdavky je vo výzve stanovená vo výške 7 % oprávnených priamych výdavkov. Nepriame výdavky projektu teda nesmú prekročiť 7 % celkových oprávnených priamych výdavkov projektu.

Výdavky zahrnuté v PS na nepriame výdavky nemôžu byť zároveň vykazované ako priame výdavky. Dvojité deklarovanie výdavkov (t. j. deklarovanie tých istých výdavkov v rámci nepriamych a zároveň v rámci priamych výdavkov) povedie ku kráteniu deklarovaných výdavkov a vzniku neoprávnených výdavkov.

Všetky priame výdavky projektu, ktoré nespadajú pod ZVV (nezaraďujú sa do skupiny výdavkov 907), budú reálne vykázané, t. j. preukázané faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi/podkladmi rovnocennej preukaznej hodnoty.

Aplikácia vyššie uvedeného ZVV v praxi znamená, že **na reálne vykázané** priame výdavky projektu sa aplikuje **7 % PS na nepriame výdavky**, ktoré prijímateľ nepreukazuje a poskytovateľ neoveruje.

[1] Vybrané skratky terminológie a legislatívy, používané v tejto prílohe výzvy, sú zavedené v samotnej výzve, kde sú uvedené vrátane ich celého (neskráteného) znenia.

priame výdavky **reálne vykazovanie výdavkov** (skupina výdavkov)	**nepriame výdavky** **zjednodušené vykazovanie výdavkov** (skupina výdavkov)
013 - Softvér *014 - Oceniteľné práva* *021 - Stavby* *022 - Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí* *023 - Dopravné prostriedky* *027 - Pozemky* *029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok* *112 - Zásoby* *352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám* *518 - Ostatné služby* *521 - Mzdové výdavky* *930 - Rezerva na nepredvídané výdavky*	*907 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa článku 54 písm. a) NSU*

3. Metodika ZVV

Podmienky uplatnenia ZVV, vrátane ustanovenia podmienok oprávnenosti výdavkov

Za účelom zjednodušenia vykazovania nepriamych výdavkov využije oprávnený žiadateľ/prijímateľ/partner **PS na nepriame výdavky** stanovenú ako podiel z oprávnených priamych výdavkov (čl. 54 písm. a) NSU). Nepriame výdavky, deklarované na základe tejto PS, sa zaraďujú do skupiny výdavkov *907 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa článku 54 písm. a) NSU*.

Medzi oprávnené nepriame výdavky, pokryté touto PS, patria typy oprávnených nepriamych výdavkov vymedzené v prílohe č. 1 *Príručky k OV - Kategórie nepriamych výdavkov*, ktoré sa pri reálnom vykazovaní výdavkov (t. j. mimo ZVV) zaraďujú do skupín výdavkov, ako napr.:

- ✓ *521 - Mzdové výdavky*
- ✓ *518 - Ostatné služby*
- ✓ *112 - Zásoby*
- ✓ *502 - Spotreba energie*
- ✓ *503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok*
- ✓ *511 - Opravy a udržiavanie*
- ✓ *512 - Cestovné náhrady*
- ✓ *548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť*
- ✓ *551 - Odpisy*
- ✓ *568 - Ostatné finančné výdavky*

Metodika ustanovenia výšky oprávnených výdavkov

Nepriame výdavky deklarované na základe tejto PS **nesmú presiahnuť 7 % oprávnených priamych výdavkov**.

Celková výška oprávnených nepriamych výdavkov sa vypočíta ako súčin celkových oprávnených priamych výdavkov a stanovenej výšky PS na nepriame výdavky (7 %). To znamená, že celkové oprávnené priame výdavky tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu PS na nepriame výdavky.

Spôsob výkonu kontroly

V prípade ZVV formou PS na nepriame výdavky kontrole u prijímateľa podlieha:

- oprávnenosť priamych výdavkov projektu (ktoré sú reálne vykázané),
- súlad výšky percentuálnej sadzby PS uvedenej vo výzve, zmluve o NFP a žiadosti o platbu (ďalej len „ŽoP“),
- správnosť matematického výpočtu výšky výdavkov pokrytých PS (7 %).

Uvedená výška percentuálnej sadzby PS (7 %) nemôže byť prekročená ani na úrovni reálneho čerpania

prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných nepriamych výdavkov projektu bude priamo úmerne prispôsobená výške čerpaných priamych výdavkov projektu.

4. Zoznam oprávnených výdavkov

Zoznam oprávnených výdavkov obsahuje uzavretý zoznam tried a skupín oprávnených výdavkov a v rámci nich najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov v rámci tejto výzvy v súlade s *Číselníkom skupín výdavkov*, ktorý tvorí prílohu č. 2 *Príručky k OV*.

Poskytovateľ overuje vecnú oprávnenosť výdavkov uvedených v ŽoNFP na základe posúdenia, či žiadané výdavky vecne spadajú do rozsahu oprávnených výdavkov určených v tomto zozname.

Upozornenie: Vzhľadom na možnosť využiť inštitút partnerstva v tejto výzve, všetky typy oprávnených výdavkov môžu v rovnakej miere využiť všetky subjekty podieľajúce sa na realizácii aktivít projektu, teda žiadateľ/prijímateľ aj jeho partner/-i (ak nie je v texte uvedené inak). V prípade, že sa medzi príkladmi oprávnených výdavkov uvádzajú výdavky žiadateľa, resp. prijímateľa, myslia sa tým aj výdavky partnera.

Jednotlivé činnosti projektu môžu byť zabezpečené vlastnými kapacitami[2] žiadateľa/prijímateľa/partnera **alebo** dodávateľsky/externe[3]. Identifikácia duplicitného financovaniu výdavkov povedie ku kráteniu žiadaných/ deklarovaných výdavkov a vzniku neoprávnených výdavkov.

V prípade, že žiadateľ/prijímateľ/partner bude využívať nadobudnutý hmotný a nehmotný majetok okrem realizácie projektu aj na iné aktivity/činnosti **nesúvisiace** s realizáciou projektu, **oprávnené** na financovanie z fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR **sú len pomerné výdavky** na obstaranie tohto majetku[4].

Trieda výdavkov ***01 - Dlhodobý nehmotný majetok***[5]
Skupina výdavkov ***013 - Softvér***
▪ **nákup softvéru** (ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia), vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru ▪ **modernizácia softvéru** vo vlastníctve žiadateľa (ku dňu predloženia ŽoNFP), ktorý žiadateľ plánuje v rámci pripravovanej ŽoNFP zhodnotiť (napr. upgradovať/pridávať nové funkcionality) a využívať pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu
Skupina výdavkov ***014 - Oceniteľné práva***
▪ **nákup licencií** (výhradných, aj nevýhradných; nejde však o licencie súvisiace s používaním softvéru zaradeného do skupiny výdavkov *013 - Softvér*, ale o nadobudnutie softvéru vyrobeného na mieru, ktorý je objednávateľovi/prijímateľovi dodaný vrátane majetkových a dispozičných práv podľa vopred uzatvorenej licenčnej zmluvy), **autorských práv a patentov**
Trieda výdavkov ***02 - Dlhodobý hmotný majetok***
Skupina výdavkov ***021 - Stavby***[6]
▪ **stavebné práce**, napr.:

[2] Patria sem zamestnanci pracujúci na projekte na základe pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou, ako aj zamestnanci pracujúci na projekte na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru v zmysle ustanovení §§ 223 až 228a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce"), t. j. na základe dohody o vykonaní práce, ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom, dohody o pracovnej činnosti, resp. dohody o brigádnickej práci študentov, ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce.

[3] Žiadateľ/prijímateľ/partner môže využívať služby dodávateľov v tých prípadoch a pre tie činnosti, keď nie je možné alebo efektívne tieto činnosti zabezpečiť vlastnými kapacitami.

[4] Bližšie informácie sú uvedené v kapitole 4.3 *Príručky k OV* a v aktuálne platnej verzii dokumentu *Výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov*.

[5] Radia sa sem zložky nehmotného majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako suma 2 400 EUR a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) sem možno zaradiť aj dlhodobý nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

[6] Celkové výdavky na realizáciu aktivity v podobe rekonštrukcie a/alebo budovania infraštruktúry (v rámci HAP 1, HAP 2 a HAP 3), sú

- realizácia nových stavieb (napr. návštevnícke centrum bez ubytovacích kapacít; útulňa, odpočívadlo, prístrešok, či altánok v chránenom území; manažmentové stredisko v chránenom území, vďaka ktorému sa zefektívni zabezpečenie starostlivosti o chránené územie; infraštruktúra pre hospodárske zvieratá, s ktorými sa zabezpečuje starostlivosť o chránené územie; pozorovacia veža na účely sledovania druhov)
- rekonštrukcia a modernizácia existujúcich stavieb (príklady oprávnených výdavkov sú identické, ako pri realizácii nových stavieb)
- prístavby, nadstavby a stavebné úpravy
- demolácia realizovaná v nevyhnutnom rozsahu a priamej väzbe na projekt

- **nákup stavieb**[7], napr.:
  - nákup budov, objektov alebo ich častí, v rámci ktorých má byť projekt realizovaný, vo výške maximálne 10 % celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt, vrátane výdavkov na nákup stavieb
- **prípravná a projektová dokumentácia**, napr.:
  - prieskumné práce (napr. inžiniersko-geologický prieskum, hydrotechnické posúdenie) nevyhnutné pre vypracovanie projektovej dokumentácie
  - zameriavacie práce (vytýčenie stavby, zameranie súčasného stavu stavby a iné)
  - manipulačné a prevádzkové poriadky stavieb, vrátane zmien
  - plán organizácie výstavby
  - vypracovanie projektovej dokumentácie (vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov) pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie a pod.
- **stavebný dozor** (ak relevantné) do výšky stanovených percentuálnych limitov[8]
- **odborný autorský dohľad**[9] (ak relevantné) do výšky stanovených percentuálnych limitov[7]

Skupina výdavkov ***022 - Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí***[10]

- **nákup výpočtovej techniky** (napr. PC, notebook, vrátane operačného systému (softvéru) zakúpeného spoločne s výpočtovou technikou, ak tvorí súčasť dodávky hardvéru a jeho ocenenia), vrátane príslušenstva (napr. myš, klávesnica a monitor k PC)
- **nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia**, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ak relevantné (napr. elektrocentrála, elektrický ohradník, GPS zariadenie, ďalekohľad, mikroskop, informačný panel/tabuľa, ekotoaleta)

Skupina výdavkov ***023 - Dopravné prostriedky***

- **nákup dopravných prostriedkov** (napr. motorových vozidiel, prípojných vozidiel, dopravných pracovných strojov, traktorov a pod.) a príslušenstva k nim

Skupina výdavkov ***027 - Pozemky***

oprávnené vo výške maximálne 30 % z celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt okrem skupiny výdavkov 021 – Stavby.

[7] V prípade, ak žiadateľ/prijímateľ/partner alebo niektorý z predchádzajúcich vlastníkov stavby získal v minulosti príspevok zo všeobecného rozpočtu EÚ na nákup príslušnej stavby, potom výdavky na nákup tejto stavby budú považované za neoprávnené. Ak poskytovateľ identifikuje pri kúpe stavby konflikt záujmov v zmysle § 45 ods. 1 zákona o príspevkoch z fondov, výdavky na kúpu stavby budú neoprávnené v plnom rozsahu.

[8] Limity pre tento oprávnený výdavok sú uvedené v aktuálne platnej verzii dokumentu *Finančné a percentuálne limity*.

[9] Odborný autorský dohľad bude obstaraný spolu s projektovou dokumentáciou v rámci projektu pre realizáciu stavby a výdavok na odborný autorský dohľad bude v rámci projektovej dokumentácie samostatne vyčíslený. V prípade nesplnenia uvedených podmienok bude predmetný výdavok považovaný poskytovateľom za neoprávnený.

[10] Radí sa sem hmotný majetok, ktorý má samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma 1 700 EUR. Podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) sem možno zaradiť aj dlhodobý hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

▪ **nákup pozemkov**[11] za účelom realizácie stavby vo výške maximálne 10 % celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemkov
Skupina výdavkov ***029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok***
▪ **nákup zvierat** (napr. ovca, koza, somár, hovädzí dobytok, byvol, kôň, ako aj včelstvo)
Trieda výdavkov ***11 - Zásoby***[12]
Skupina výdavkov ***112 - Zásoby***
▪ **nákup výpočtovej techniky** (napr. tablet), vrátane príslušenstva (napr. skener, projektor, externé dátové úložisko, záložný zdroj) ▪ **nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia**, vrátane príslušenstva a prvého zaškolenia obsluhy, ak relevantné (napr. motorová píla, krovinorez, fotopasca) ▪ **nákup materiálu**[13] (napr. jaskyniarsky, chemikálie na potláčanie inváznych druhov rastlín, zemina a osivo, sadenice drevín, stavebný materiál, obranné spreje proti medveďom) ▪ **nákup osobných ochranných pracovných prostriedkov** pre odborný personál projektu (napr. pracovný odev, obuv, výstroj a pracovné pomôcky) ▪ **nákup kníh, časopisov a inej odbornej literatúry**
Trieda výdavkov ***35 - Dotácie, príspevky a transfery***
Skupina výdavkov ***352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám***[14]
▪ **poskytovanie príspevku užívateľom** (fyzickým osobám - nepodnikateľom)
Trieda výdavkov ***51 - Služby***
Skupina výdavkov ***518 - Ostatné služby***[15]
▪ **zemné práce**[16] (napr. terénne úpravy, odstránenie a odvoz zeminy, úpravy tokov, odstránenie závalov a nánosov) ▪ **manažmentové opatrenia** pre chránené územia či druhy a zlepšenie stavu nelesných a lesných biotopov (napr. kosenie, odstraňovanie náletových drevín, odstraňovanie a potláčanie inváznych druhov rastlín a pod.) ▪ **čistenie chránených území** (napr. odvoz neprírodného materiálu z jaskýň, či priepastí, znehodnotených častí náučných chodníkov) ▪ **prieskumné a geodetické práce**[15] ▪ **prípravná a projektová dokumentácia**[15] ▪ **mapové služby**, napr. mapová dokumentácia jaskýň (napr. domeranie, vyhotovenie mapy)

[11] V prípade, ak žiadateľ/prijímateľ/partner alebo niektorý z predchádzajúcich vlastníkov pozemku získal v minulosti príspevok zo všeobecného rozpočtu EÚ na nákup príslušného pozemku, potom výdavky na nákup tohto pozemku budú považované za neoprávnené. Ak poskytovateľ identifikuje pri kúpe pozemku konflikt záujmov v zmysle § 45 ods. 1 zákona o príspevkoch z fondov, výdavky na kúpu pozemku budú neoprávnené v plnom rozsahu.

[12] V rámci triedy výdavkov sa zaraďujú hnuteľné veci s dobou použiteľnosti najviac jeden rok bez ohľadu na obstarávaciu cenu. V danej triede sa vykazuje aj hmotný majetok, ktorý nie je definovaný ako dlhodobý hmotný majetok (trieda výdavkov 02), pričom účtovná jednotka (t. j. žiadateľ/prijímateľ) postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania. Všetky oprávnené výdavky zaradené do predmetnej triedy výdavkov musia spĺňať kritériá nákupu krátkodobého hmotného majetku z bežných výdavkov.

[13] Nevyhnutného pre realizáciu HAP, okrem spotrebného tovaru a prevádzkového materiálu, ktorý sa člení medzi oprávnené nepriame výdavky vymedzené v prílohe č. 1 *Príručky k OV - Kategórie nepriamych výdavkov*.

[14] Na oprávnené výdavky, spadajúce do skupiny výdavkov 352, sa za podmienok definovaných vo výzve nevzťahujú pravidlá štátnej pomoci. Skupina výdavkov 352 je oprávnená výlučne v rámci HAP 1 a HAP 2 pre žiadateľa a partnera, ktorým je odborná organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená, resp. v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR, podľa § 65a a § 65b zákona o ochrane prírody a krajiny.

[15] Všetky typy (a príklady) oprávnených výdavkov, uvedené v skupine výdavkov *518 - Ostatné služby*, sú zabezpečované dodávateľsky/externe, a to v súlade so zákonom o VO.

[16] Ktoré nesúvisia s výstavbou, resp. netvoria súčasť stavebných prác, a preto sa nezaraďujú do skupiny výdavkov *021 - Stavby*.

- **informačné aktivity**[17] (napr. školenie, seminár, workshop) určené pre zamestnancov prijímateľa/partnera, resp. pre vlastníkov a užívateľov pozemkov dotknutých projektom a pod.
- **vypracovanie odborných publikácií a príručiek, resp. iných odborných materiálov**[18]
- **grafické spracovanie a tlač** odborných materiálov (napr. správ, odborných publikácií a príručiek)
- **vypracovanie štúdií, analýz, výpočtov, odborných správ/vyjadrení** (napr. znalecké, expertízne rozbory) a **všetkých druhov posudkov** (napr. znalecký posudok[19] na určenie hodnoty stavby/pozemku, ktorého nákup je predmetom ŽoNFP)
- **nájom pozemkov**
- **nájom prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia**
- **nákup nehmotného majetku** (napr. softvér, licencie), ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400 EUR alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) nebol zaradený do triedy výdavkov *01 - Dlhodobý nehmotný majetok*

Trieda výdavkov ***52 - Osobné výdavky***

Skupina výdavkov ***521 - Mzdové výdavky***[20]

- **mzda**, resp. **odmena**[21] za prácu bezprostredne súvisiacu **s realizáciou HAP**, vykonanú v rámci pracovných pozícií uvedených v kapitole 7. *Príklady činností vykonávaných v projekte* tejto prílohy, do výšky stanovených finančných limitov[7]

Trieda výdavkov ***9x - Zjednodušené vykazovanie výdavkov a financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi***

Skupina výdavkov ***907 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa článku 54 písm. a) NSU***

- **nepriame výdavky deklarované na základe paušálnej sadzby**

  Typy oprávnených nepriamych výdavkov, ktoré sa zaraďujú do skupiny výdavkov 907, sú detailne vymedzené v prílohe č. 1 *Príručky k OV - Kategórie nepriamych výdavkov*. Výdavky na riadenie projektu[22] sa členia medzi nepriame výdavky, a teda rovnako spadajú pod ZVV.

Trieda výdavkov ***93 - Rezerva***

Skupina výdavkov ***930 - Rezerva na nepredvídané výdavky***[23]

- **rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými prácami** maximálne do výšky 2,5 % celkových oprávnených výdavkov na stavebné práce[24] (napr. vynútené preložky inžinierskych sietí

[17] Zahŕňajú výdavky na organizáciu a personálne zabezpečenie realizácie informačných aktivít organizovaných pre účely projektu, do ktorých budú zapojené cieľové skupiny.

[18] Ak je v rámci projektu financovaná tvorba dokumentu (napr. štúdia, analýza, školiaci materiál, odborná publikácia, príručka, manuál, atď.) s cieľom jeho ďalšieho využitia v projekte, avšak vytvorený dokument preukázateľne nie je v danom projekte využitý, výdavky vynaložené na takýto dokument budú považované za neoprávnené. Vo všeobecnosti sú výdavky na dokumenty, ktoré sa nevyužijú v danom projekte, považované za neoprávnené. Výnimku tvoria výdavky na dokumenty, pri ktorých žiadateľ v ŽoNFP jednoznačne preukáže ich využitie až po ukončení realizácie projektu.

[19] Znalecký posudok nesmie byť starší ako 6 mesiacov ku dňu predloženia ŽoNFP.

[20] Oprávneným výdavkom je **celková cena práce** (t. j. hrubá mzda, resp. odmena za vykonanú prácu a zákonné odvody zamestnávateľa za zamestnanca). Zložky mzdy ako odmeny (okrem odmien poskytnutých zamestnancovi, ktorý pracuje iba na projekte/-och spolufinancovanom/-ých z fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR), odstupné, odchodné, preplatenie dovolenky pri odchode a dovolenka nad rámec alikvotnej časti za odpracované dni na projekte patria medzi neoprávnené. Medzi neoprávnené položky, ktoré netvoria súčasť hrubej mzdy, patria príspevky zamestnávateľa zo sociálneho fondu. V prípade zamestnávateľov/prijímateľov, na ktorých nemôže byť vyhlásený konkurz podľa osobitného predpisu (napr. štát, štátna rozpočtová organizácia, obec, vyšší územný celok alebo iná osoba, za ktorej všetky záväzky zodpovedá alebo ručí štát) garančné poistenie nevstupuje do celkovej ceny práce.

[21] Na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (§§ 223 až 228a Zákonníka práce).

[22] Riadenie projektu vykonáva projektový personál projektu. Keďže v tejto výzve výdavky na riadenie projektu spadajú pod ZVV, pracovné pozície, finančné limity, ani žiadne ďalšie náležitosti pre projektový personál projektu poskytovateľ nestanovuje a neoveruje.

[23] Nárok na čerpanie výdavkov z rezervy na nepredvídané výdavky nevzniká prijímateľovi/partnerovi automaticky, ale iba v tom prípade, ak potreba čerpania týchto výdavkov v etape realizácie projektu skutočne vznikne a príslušná žiadosť o zmenu bude schválená zo strany poskytovateľa.

[24] Ide o celkovú výšku výdavku „stavebné práce“, resp. súčet viacerých výdavkov „stavebné práce“, **bez** výdavkov na prípravnú a projektovú dokumentáciu, stavebný dozor, odborný autorský dohľad a ďalších stavebných výdavkov, ktoré sa rovnako zaraďujú do skupiny výdavkov

v nevyhnutnom rozsahu, pokiaľ tieto siete preukázateľne znemožňujú realizáciu projektu a nebolo ich možné predvídať) výlučne v prípade, že stavebné práce sú predmetom projektu

- **rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace s výrazným nárastom cien výdavkov realizovaných dodávateľsky**[25] maximálne do výšky 15 % príslušných oprávnených výdavkov realizovaných dodávateľsky (napr. výrazný nárast cien výdavkov na stavebné práce a stavebné tovary/materiály a/alebo výrazný nárast cien strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia)[26]

V osobitných a riadne odôvodnených prípadoch sú zo strany poskytovateľa akceptovateľné aj iné typy oprávnených výdavkov ako tie, ktoré sú vymedzené vo vyššie uvedenom Zozname oprávnených výdavkov.

5. Zoznam neoprávnených výdavkov[27]

- výdavky vymedzené v *Príručke k OV* ako neoprávnené
- typy výdavkov, ktoré sa v súlade s *Číselníkom skupín výdavkov* (príloha č. 2 *Príručky k OV*) zaraďujú do iných skupín výdavkov, ako sú skupiny výdavkov uvedené v kapitole 4. *Zoznam oprávnených výdavkov* tejto prílohy
- výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu, t. j. neúčelné výdavky
- realizácia aktivít na parcelách evidovaných v registri poľnohospodárskej pôdy LPIS, na ktoré žiadatelia dostávajú priamu podporu z Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA)
- škody spôsobené počas výstavby alebo realizácie schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov na cudzom majetku
- vypracovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny, resp. iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov; dobudovanie a rozšírenie záchranných staníc pre chránené živočíchy; dokumentačná a muzeálna činnosť; výstavba a/alebo rekonštrukcia múzeí; aktivity týkajúce sa zabezpečenia pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov spadajúce pod Vodný plán Slovenska[28]
- revitalizácia povodí riek Bodrog, Dunaj, Hron, Morava a Váh
- nákup (výkup) pozemkov v chránených územiach do vlastníctva štátu
- výstavka alebo rekonštrukcia sypaných ostrovov
- výsadba stromových alejí popri cestách mimo chránených území
- výsadba stromových alejí v chránených územiach realizovaná popri cestách I., II. a III. triedy
- ťažba drevnej hmoty (ako hlavná činnosť oprávnených aktivít) a jej následný predaj/ponuka na trhu
- manažmentové opatrenia, ktorých hlavným cieľom je akýkoľvek produkt, ktorý môže byť následne predávaný na trhu
- výdavky za vypracovanie štúdie, ktorej závery vyšli negatívne, a preto príslušný variant nebol vybraný pre potreby predkladaného projektu
- výdavky uvedené v kapitole 4. *Zoznam oprávnených výdavkov* tejto prílohy, zaradené do skupiny výdavkov 022, 023, 029, 112 a 521 v prípade, že realizácia HAP bude zabezpečená výlučne dodávateľsky/externe,

021 - Stavby.

[25] Nevzťahuje sa na nepriame výdavky projektu (spadajúce pod ZVV) a výdavky, pre ktoré poskytovateľ stanovil finančné a percentuálne limity.

[26] Použitie rezervy na nepredvídané výdavky súvisiace s výrazným nárastom cien výdavkov realizovaných dodávateľsky podlieha týmto pravidlám:
a) jednoznačná identifikácia položiek rozpočtu zmluvy s dodávateľom, ktorých sa nárast cien týka,
b) uzatvorenie dodatku k zmluve s dodávateľom, predmetom ktorého je nárast cien, pričom tento musí byť uzatvorený v súlade so zákonom o VO,
c) výška nárastu cien v dodatku k zmluve s dodávateľom musí rešpektovať pravidlá indexácie cien uvedené v pôvodnej zmluve s dodávateľom (v indexačnej doložke).

[27] Uvedené neoprávnené výdavky nepredstavujú kompletný (konečný) zoznam. Poskytovateľ nemôže, vzhľadom na rozmanitosť aktivít/činností oprávnených v rámci tejto výzvy, vopred identifikovať všetky neoprávnené výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou projektu vzniknúť.

[28] Uvedené typy akcií budú predmetom podpory v rámci iných výziev P SK. Uvedené typy akcií nie sú predmetom podpory v rámci tejto výzvy.

t. j. bez zapojenia vlastných kapacít žiadateľa/prijímateľa/partnera do realizácie HAP
- nákup alebo nájom telekomunikačnej techniky (napr. mobilné telefóny a pod.)
- technický dozor
- nákup použitého zariadenia
- finančný prenájom
- odpisy majetku, ktorý sa používa v rámci HAP (priame výdavky) a využíva ho iba odborný personál projektu, príp. cieľová skupina
- tá časť výdavkov, ktorá prekročí schválenú výšku NFP alebo stanovenú výšku finančných a percentuálnych limitov
- výdavky spojené s prípravou ŽoNFP dodávateľským spôsobom (externé služby)
- výdavky, ktoré sú zo strany žiadateľa/prijímateľa/partnera nedostatočne odôvodnené/preukázané[29]
- výstavba a rekonštrukcia cestných komunikácií[30], obslužných a vnútro areálových komunikácií[31]
- výstavba a rekonštrukcia cyklochodníkov a cyklistickej infraštruktúry (okrem projektov, pri ktorých výstavba a rekonštrukcia cyklochodníkov a cyklistickej infraštruktúry presmeruje existujúcu cyklistickú dopravu z území, v ktorých vysoká intenzita cyklistickej dopravy ohrozuje predmety ochrany, do menej citlivých území a takýto presun vyplýva zo schváleného dokumentu starostlivosti pre dané územie alebo druh, alebo zo schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov)
- vedľajšie rozpočtové náklady (VRN), okrem výdavkov na nevyhnutné zariadenie staveniska[32]
- vecné príspevky

V prípade identifikácie neoprávnených výdavkov v ŽoNFP z dôvodu vecnej neoprávnenosti a/alebo neúčelnosti, poskytovateľ v procese odborného hodnotenia zníži výšku celkových žiadaných výdavkov ŽoNFP o identifikované neoprávnené výdavky. V prípade, ak poskytovateľ identifikuje **viac ako 25 %** finančnej hodnoty celkových žiadaných výdavkov ŽoNFP ako **vecne neoprávnených a/alebo neúčelných, poskytovateľ vydá rozhodnutie o neschválení ŽoNFP**.

6. Limity

Vybrané limity sú uvedené pri jednotlivých oprávnených výdavkoch, pre ktoré sú stanovené, a sú vymedzené v kap. 4. *Zoznam oprávnených výdavkov* tejto prílohy. Limity pre zvyšné oprávnené výdavky sú uvedené v aktuálne platnej verzii dokumentu *Finančné a percentuálne limity*.

[29] Nevzťahuje sa na nepriame výdavky spadajúce pod ZVV.
[30] Pod pojmom cestné komunikácie sa rozumejú pozemné komunikácie definované v §§ 4, 4a a 4b zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon).
[31] Pod pojmom obslužné a vnútro areálové komunikácie rozumejú účelové cesty definované v § 22 cestného zákona.
[32] V zmysle § 43i ods. 2 stavebného zákona.

7. Príklady činností vykonávaných v projekte

Definície pracovných pozícií **odborného personálu projektu** sú uvedené v aktuálne platnej verzii dokumentu *Finančné a percentuálne limity*. Oprávnenosť osobných výdavkov odborného personálu projektu je podmienená splnením podmienok uvedených v týchto definíciách. Táto kapitola uvádza **príklady činností vykonávaných v projekte** na jednotlivých pracovných pozíciách **odborného personálu projektu**, a to v súvislosti s realizáciou HAP (priame výdavky).

Pracovná pozícia[33]	Príklady činností vykonávaných v projekte
Odborný koordinátor[34]	▪ zodpovednosť za realizáciu HAP a napĺňanie merateľných ukazovateľov projektu ▪ koordinácia úloh a činností nevyhnutných pre realizáciu HAP v súlade s harmonogramom realizácie aktivít projektu a rozpočtom projektu ▪ koordinácia ľudských zdrojov zapojených do realizácie HAP ▪ spolupráca s dodávateľmi stavebných prác a tovarov/poskytovateľmi služieb v rámci HAP a dohľad nad vecným plnením zmlúv s nimi uzatvorených ▪ odborná koordinácia a riadenie prác v oblasti realizácie schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov, zabezpečených vlastnými kapacitami prijímateľa ▪ odborná koordinácia prípravy, pripomienkovanie a schvaľovanie výstupov HAP
Špecialista	▪ odborné činnosti na úrovni špecialistu (napr. analýza a spracovanie dát z terénu, vypracovanie odbornej dokumentácie, prednášanie počas informačných aktivít a iné) ▪ odborný dohľad nad realizáciou schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov, zabezpečenou vlastnými kapacitami prijímateľa ▪ kontrolná činnosť práce vykonávanej dodávateľmi/poskytovateľmi služieb na základe zmluvných vzťahov ▪ pripomienkovanie výstupov HAP (napr. odborných publikácií, príručiek, štúdií, analýz či odborných správ/vyjadrení) zabezpečených dodávateľsky ▪ spracovanie a analýzy dát z geografického informačného systému
Odborný/technický pracovník	▪ odborné/technické práce pri realizácii schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov, zabezpečených vlastnými kapacitami prijímateľa (napr. odbery vzoriek, analýza a spracovanie dát z terénu; príprava odborných podkladov nevyhnutných pre vypracovanie odbornej dokumentácie; realizácia manažmentových opatrení pre chránené územia či druhy; technické a organizačné zabezpečenie informačných aktivít realizovaných vlastnými kapacitami prijímateľa; príprava prezentácií a podkladov pre informačné aktivity; prednášanie počas informačných aktivít nevyžadujúce odbornú úroveň Špecialistu a pod.) ▪ spolupráca s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov v chránených územiach i mimo nich
Kvalifikovaný pracovník	▪ terénne práce pri realizácii schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov, zabezpečených vlastnými kapacitami prijímateľa ▪ realizácia manažmentových opatrení pre chránené územia či druhy ▪ ochranárske opatrenia v teréne podľa pokynov nadriadených pracovníkov ▪ spolupráca s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov v chránených územiach i mimo nich
Pomocný pracovník	▪ pomocné práce pri realizácii schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov,

[33] Žiadateľ môže/nemusí personálne obsadiť všetky (štandardizované) pracovné pozície uvedené v tabuľke. Spôsob, akým si žiadateľ naplánuje a zabezpečí ľudské zdroje za účelom realizácie HAP, je výlučne v jeho kompetencii. Oprávnené sú iba tie činnosti, ktoré sú nevyhnutné pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu.

[34] Za štandardných podmienok zastáva pracovnú pozíciu *Odborný koordinátor* maximálne jeden zamestnanec prijímateľa/partnera. Obsadenie tejto pracovnej pozície viacerými zamestnancami je žiadateľ/partner povinný riadne zdôvodniť v *Podrobnom rozpočte projektu*.

	zabezpečených vlastnými kapacitami prijímateľa ▪ realizácia manažmentových opatrení pre chránené územia či druhy

8. Overovanie hospodárnosti výdavkov

Žiadateľ/prijímateľ, ako aj partner/-i žiadateľa (ak relevantné), sú povinní zachovávať **zásadu hospodárnosti výdavkov**. Preto bude poskytovateľ overovať, či žiadané/schválené **výdavky ŽoNFP/projektu spĺňajú podmienku hospodárnosti**[35] **a či zodpovedajú obvyklým cenám v danom čase a mieste**.

Overovanie hospodárnosti výdavkov v etape konania o ŽoNFP

Poskytovateľ bude v etape konania o ŽoNFP overovať hospodárnosť výdavkov v súlade s *Príručkou k OV*, prílohou č. 3 *Príručky k OV - Postupy overovania hospodárnosti výdavkov* a pravidlami vymedzenými v tejto prílohe výzvy.

V etape konania o ŽoNFP poskytovateľ overuje hospodárnosť tých výdavkov uvedených v ŽoNFP, pre ktoré poskytovateľ stanovil finančné a percentuálne limity, ako aj výdavkov, ktorých výška bola stanovená na základe úkonu znalca (znaleckého posudku). Poskytovateľ zároveň overí hospodárnosť výdavkov spadajúcich pod ZVV, a to cez posúdenie rozsahu projektu.

Overovanie hospodárnosti výdavkov v etape realizácie projektu

Poskytovateľ, resp. Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) bude v etape realizácie projektu overovať hospodárnosť výdavkov v súlade s *Príručkou k OV* a prostredníctvom postupov definovaných v prílohe č. 3 *Príručky k OV - Postupy overovania hospodárnosti výdavkov*, príp. v aktuálne platnej verzii dokumentu *Príručka pre prijímateľa* MŽP SR.

V prípade nadlimitných zákaziek a v prípade, ak bola zákazka na základe rizikovej analýzy vykonanej poskytovateľom vyhodnotená ako riziková, ÚVO overí hospodárnosť výdavkov v rámci kontroly VO/obstarávania (po uzavretí zmluvy o NFP a nadobudnutí jej účinnosti). ÚVO overí hospodárnosť výdavkov aj pri zmenách zmluvy s dodávateľom, ktorá bola uzavretá ako výsledok VO/obstarávania. Bližšie informácie sú uvedené v kapitole 6 *Príručky k OV*.

V ostatných prípadoch poskytovateľ overí hospodárnosť tých výdavkov, ktoré budú nárokované v rámci administratívnej finančnej kontroly ŽoP identifikovanej ako riziková (t. j. v rámci úplnej administratívnej finančnej kontroly ŽoP) alebo v rámci finančnej kontroly na mieste, príp. zmenového konania.

V rámci výkonu administratívnej finančnej kontroly ŽoP, finančnej kontroly na mieste, alebo zmenového konania poskytovateľ overuje hospodárnosť výdavkov prostredníctvom ukončeného VO/obstarávania a na základe výsledku kontroly ÚVO.

V rámci tejto výzvy poskytovateľ overuje hospodárnosť výdavkov projektu aj prostredníctvom nasledujúcich postupov na overenie hospodárnosti výdavkov, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o hospodárnosti týchto výdavkov:

- finančné limity,
- percentuálne limity,
- úkon znalca (znalecký posudok),
- prieskum trhu,
- individuálne postupy používané poskytovateľom.

Poskytovateľ je oprávnený vykonať overenie hospodárnosti výdavkov aj nad rámec vyššie uvedeného, a to napr. v prípade zmeny riadiacej dokumentácie riadiaceho orgánu pre P SK (napr. aktualizácia *Príručky k OV* a jej príloh).

Žiadateľ/prijímateľ, ako aj partner/-i žiadateľa (ak relevantné), **sa nezbavujú** výlučnej a konečnej zodpovednosti za dodržanie zásady hospodárnosti výdavkov úkonom poskytovateľa, resp. ÚVO uskutočneným v rámci jednej z vyššie uvedených etáp implementácie projektu.

[35] Hospodárnosťou sa rozumie vynaloženie verejných financií na vykonanie činnosti alebo obstaranie tovarov, stavebných prác a služieb v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite za najlepšiu cenu. Na úrovni projektu sa hospodárnosťou rozumie minimalizácia výdavkov nevyhnutných na realizáciu projektu pri rešpektovaní cieľov projektu pri zachovaní vyššie uvedených podmienok.